

DOI: 10.33310/2519-2809-2019-48-2-108-113

УДК 94(677):327,5“1960/1977”

АНДРІЙ ПОСПЕЛОВ

кандидат історичних наук, доцент
КЗВО «Одеська Академія неперервної освіти»
м. Одеса, Україна
e-mail: andreas.pospelov@gmail.com

ПЕРШИЙ ПЕРІОД ПОДВІЙНОГО МІЖДЕРЖАВНОГО ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ НА АФРИКАНСЬКОМУ РОЗІ (1960–1977 рр.)

Стаття присвячена першому періоду міждержавного воєнного конфлікту на Африканському Розі. Розкриваються події 1960-1977 рр. в двох конфліктних зонах. З одного боку наростання та прояви міждержавної воєнно-політичної конфронтації між Ефіопією та Республікою Сомалі, а з іншого – аналізуються аспекти появи внутрішньодержавного воєнного конфлікту в самій Ефіопії, пов'язаного з еритрейським питанням. Зазначається, що провінція Ефіопської імперії, а з 1974 р. республіки Еритрея, де-факто була не стільки внутрішньою структурою зазначеної держави, скільки напівлегальною державою, яка боролася за власну незалежність. Причому процес цей був спровокований в 1945-1959 рр. Великобританією, Італією і ООН, які прикладом створення єдиної Республіки Сомалі і намагання мати в якості союзника західних країн (а з 1974 р. соціалістичних) морську державу Ефіопію, реально створили комплекс подвійного міждержавного конфлікту у цьому регіоні Східної Африки.

Ключові слова: міждержавний воєнний конфлікт, сепаратизм, збройні зіткнення, агресія, деколонізація, міжнародні інституції.

Африканський Ріг – прийнята в науковій літературі назва території частини Східної Африки на якій зараз знаходяться такі держави як Ефіопія, Еритрея, Джибуті та квазі-держави колишнього Сомалі. В етно-конфесійному плані Африканський Ріг умовно можна поділити на Сомалійський малий півострів з переважно мусульманським населенням різноманітних племен, прибережну смугу, що є моноетнічною, втім також мусульманською - Еритреєю та внутрішню частину – Ефіопію, населення якої переважно ахмарці-християни. Історичні розбіжності між умовно християнською та мусульманською частинами Африканського Рогу доволі значні і в першу чергу тому, що Ефіопія ніколи, за виключенням відносно короткого (1936-1941 рр.) періоду італійської окупації, не була колоніально-залежною, тоді як увесь півострів Сомалі і еритрейське узбережжя Африканського Рогу були колоніями європейських провідних держав – Великобританії, Франції та Італії [5, с.445, 567].

Через те, що на Африканському Розі постійно, починаючи з 1960 р. і майже до сьогодні відбуваються постійні збройні зіткнення, як в самих вищеназваних державах, так і між ними, то нижче розглянуті події 19-

60-1977 рр. можна умовно назвати конфліктом на Африканському Розі. Тим більше, що всі нижче описані збройні сутички, так або інакше, в значній мірі пов'язані між собою, настільки, що даний конфлікт як в хронологічному, так і в географічно-стратегічному плані був і досі залишається вельми складним явищем. Ця складність характеризується наявністю одночасно як внутрішньодержавних так і міждержавних воєнних конфліктів. Причому, значна кількість саме внутрішньодержавних конфліктів є довготривалими і такими, які ведуть військово-політичні організації, які де-факто створювали державні структури чи навіть «паралельні держави». Саме тому, майже всі воєнні конфлікти на Африканському Розі слід вважати міждержавними і поєднаними логічно між собою, не дивлячись на їх системні відмінності. Причому всі конфлікти на Африканському Розі на наш погляд слід розділити на три значних етапи:

1-й: 1960-1977 рр., пов'язаний з наростанням конфронтації Ефіопія – Сомалі і Ефіопія-Еритрея, як частина Ефіопської імперії (з 1974 р. – республіки);

2-й: 1977-1993 рр. – пік ефіопо-сомалійської та ефіопо-еритрейської конфронтації з

одночасними внутрішніми конфліктами в Сомалі та Ефіопії відповідно;

3-й: з 1993 р. до сьогодні. Цей період характеризується розпадом Сомалі і боротьбою квазідержав, які існують на теренах колишньої Республіки Сомалі з одночасним міждержавним воєнно-політичним конфліктом між вже незалежними і офіційно визнаними світовим співтовариством республіками Ефіопією та Еритреєю.

Як не дивно, але в сучасній українській історіографії, першому періоду міждержавних воєнних конфліктів на Африканському Розі реально не присвячено жодної роботи. Стосовно, радянської, російської та західної історіографії, а також частково української, події 1960-1977 рр. побічно аналізуються в чисельних публікаціях різного характеру не як самостійний історичний процес, а виключно як основа ефіопо-сомалійського конфлікту 1977-1978 рр. чи боротьби еритрейців за незалежність своєї країни.

Саме тому, мета даної статті є комплексний аналіз подвійного міждержавного воєнного конфлікту на Африканському Розі в перший період його розвитку (1960-1977 рр.) з одночасним з'ясуванням його історичних причин.

На протязі усього XIX ст. єдиною незалежною державою в Африці і в тому числі на Африканському Розі, залишалася Ефіопія. В другій половині цього століття, починаючи з 1860-х рр. Африканський Ріг став об'єктом колоніальної експансії з боку Англії, Франції, а з 1880-х рр. і Італійського королівства. Саме воно намагалося як скоріше захопити ті африканські землі, що не були захоплені іншими, більш розвинутими європейськими колоніальними імперіями.

Тільки у 1857 р. Великобританії вдалося захопити північну частину сомалійського півострова, яке відтоді стало зватися Британське Сомалі. Через рік Франція змогла захопити невелику частину північного сомалі (тепер Джибуті) і лише у 1889 р. Італія встановила своє колоніальне панування над півднем Сомалійського півострова, яке було перетворено у Італійське Сомалі. Однак на цьому італійці не зупинилися. Їх війська на початку 1890-х рр. неодноразово входили на терени

Ефіопії, доти, поки у 1896 р. не зазнали поразки в битві при Адуа від ефіопів на чолі з негутом (імператором) Менеліком II. Фактично це була перша поразка європейської армії від військ африканських народів. Тому відстояв свою незалежність, керівники Ефіопії самі почали вести активну зовнішню політику. Так, ще у 1891 р. Менелік II надіслав листа урядам країн Європи про те, що його імперія вважає своїми території Еритреї та пустелі Огаден, а також частину Судану до міста Хартум включно, хоча з усіх цих територій Ефіопія здобула у 1898 р. лише пустелю Огаден [2, с.87-89].

У 1897 р. Еритрею окупувала Італія. Остання разом з Великобританією та Францією пішла на ухвалення договору про кордони з Ефіопією, що був підписаний у 1908 р. в Адіс-Абебі.

Такий стан речей зберігався до 1935 р., коли фашистська Італія розпочала Другу італо-ефіопську війну 1935-1936 рр. Не дивлячись на жорсткий опір ахмарців, італійці. Які мали майже абсолютну перевагу в озброєннях над армією Ефіопії, змогли нарешті захопити територію цієї країни та на деякий час перетворити її у свою колонію. Втім, остаточно опір ефіопів італійці подавити не змогли [6, с.156-167.]. Але ж це не завадило 9 травня 1936 р. Беніто Муссоліні оголосити про створення Італійської імперії.

Під час Італо-ефіопської війни 1935-1936 рр. ефіопський імператор Хайле Селасіє I перебував в Європі, намагаючись отримати допомогу з боку європейських країн, але не вдало. Однак він здобув авторитет серед урядів країн Заходу, завдяки чому, згодом європейські лідери заплющували очі на той геноцид, що творився в підвладній йому країні [3, с.397].

В ході Другої світової війни, у 1941 р. британські війська на чолі з генералами Канінгемом та Платтом, за допомогою місцевого населення, визволили Ефіопію та Еритрею від італійських окупантів. У 1944 р. Хайле Селасіє I повернувся в свою столицю м. Адіс-Абебу, хоча до 1948 р., його країна, разом з Еритреєю та Огаденом і Сомалі перебували під управлінням британської колоніальної адміністрації. В той же період англійці над провінцією

Тіграй (північ Ефіопії) поставили губернатора, який став добиватися відокремлення від Ефіопії.

З 1946 р. британці намагалися вирішити долю Африканського Рогу. План міністра закордонних справ Бевіна, про створення Великого Сомалі не знайшов відгуку і тому з 1950 р. ці території були передані під управління ООН. Остання 15 вересня 1952 р. передала Еритрею та Огаден Ефіопії, а Сомалі знов опинилося під владою Англії та Італії, хоча як і підмандатні території [9, 27]. Тільки після спеціального рішення Генеральної Асамблеї ООН від 14 травня 1959 р. Великобританія змушена була надати незалежність Британському Сомалі 26 червня 1960 р. 1 липня 1960 р. Британське та Італійське Сомалі об'єдналися в єдину незалежну державу – Республіку Сомалі [8, с.160].

Таким чином, Африканський Ріг був розділений за історичними та етно-конфесійними ознаками. Але приєднання Огадена до Еритреї до Ефіопії не було продиктовано вищеназваними принципами. Цей крок був здійснений через стратегічні відносини Заходу з Ефіопією, а також з її імператором Хайле Селасіє I. Більше того, Еритрея для Ефіопії була стратегічно важливою територією, оскільки забезпечувала країні вихід до моря (Червоного), а тому єдиним вільним шляхом для економічних зв'язків зі світом. Не дивно, що відразу ж після приєднання Еритреї до Ефіопії, там розпочалася збройна боротьба під сепаратистськими гаслами, яку підіграла політика Адіс-Абеби, що ліквідувала місцеве самоврядування. У 1958 р. ця боротьба отримала організаційні форми, через створення в Каїрі Фронту Визволення Еритреї (ФНЕ), на чолі з Османом Салехом Сабхе.

Створення в середині 1960 р. Республіки Сомалі стало початком конфронтації з Ефіопією, так як лідери нової держави бажали об'єднати під своєю владою всі землі, населені сомалійцями – Джибуті, Огаден, північний схід Кенії. Оскільки Республіка Сомалі була однією з бідніших країн світу, а про внутрішню стабільність в ній можна було лише мріяти, через постійно-ворогуючі на всіх рівнях між собою племена та клани, засобом зберегти владу для сомалійських лідерів бу-

ло об'єднати країну збройним шляхом. Тим більше, що не зважаючи на перевагу населення та іноземну допомогу, Ефіопія також була доволі бідною і у військовому плані не сильною державою.

Так, 26 грудня 1960 р. 7000 сомалійських військових вперше атакували ефіопський прикордонний пункт. Така значна чисельність сомалійських вояків, які здійснили атаку на вузькій ділянці кордону з Ефіопією, свідчила лише про одне – рішення на проведення цієї акції було прийнято на вищій керівництвом тільки-но створеної республіки. Однак, сомалійські керівники не дооцінили свого супротивника, який відразу ж почав діяти «по-західному». У відповідь на сомалійську атаку, Військово-повітряні сили (ВПС) Ефіопії здійснили кілька рейдів на сомалійські міста, а частини спеціального призначення армії Ефіопії, переткнувши кордон, руйнували селища сомалійців.

5 лютого 1961 р. сомалійські війська увійшли в Огаден і частково окупували цю територію. Більше того, офіційний Могадішо вимагав від Великобританії передати так званий «північний прикордонний район», але британці вирішили цей спір на користь Кенії. У відповідь, уряд Сомалі в березні 1963 р. розірвав дипломатичні відносини з Великобританією.

До 1963 р. жодна зі сторін конфлікту не змогла досягти перемоги в Огадені. А коли країни Заходу відмовилися постачати в Сомалі зброю, лідери республіки звернулися до СРСР. В той же час, Ефіопія не тільки отримувала зброю від США [11], але й розташувала на своїй території 3000 американських військових.

Зміни зовнішньополітичних пріоритетів Сомалі проявилися в лютому 1964 р., коли за допомогою радянської зброї в Огадені з 7 по 15 лютого сомалійці здобули кілька перемог. Лише перевага в чисельності та добрий вишкіл особового складу ВПС Ефіопії допомогли їй не втратити цю територію. 16 лютого 1964 р., при посередництві генерального секретаря ООН У Тана обидві країни домовилися про припинення вогню, хоча до літа 1967 р. на кордоні між двома країнами відбувалися збройні сутички.

Обраний у 1967 р. президентом Республіки Сомалі Абдирашид Мермак намагався припинити конфлікт з Ефіопією через досягнення з нею відповідної угоди. Але 15 жовтня 1969 р. він був вбитий, а 20 жовтня, через військовий заколот до влади прийшли сомалійські генерали, створив Верховну Революційну Раду на чолі з генерал-майором Мохамедом Сіадом Барре.

Його уряд оголосив про соціалістичний розвиток країни, через що, Республіка Сомалі стала прямим союзником СРСР. Від останнього країна почала отримувати значну військову допомогу. Радянський Союз побудував на території Сомалі в порту Бербера військово-морську базу для тимчасового базування кораблів 8-ї оперативної ескадри, та аеродром 1-го класу для базування дальніх бомбардувальників Ту-95 та Ту-16. [7, с.97-101].

Радянська допомога дозволила Сіаду Барре створити доволі міцну армію чисельністю в 40000 осіб, на озброєнні якої була найсучасніша техніка – винищувачі МіГ-17Ф та МіГ-21МФ, танки Т-55, панцерники БРТ-60. Біля 6000 радників з СРСР допомагали в створенні сомалійської армії. А у 1974 р. Сіад Барре ухвалив з СРСР Договір про дружбу та співробітництво, одночасно перейменував свою країну в Союз Сомалійських Соціалістичних Республік (СССР (sic!)) [4, с.401].

На відміну від свого східного сусіда, становище в Ефіопії було набагато гіршим. Країна фактично вела громадянську війну проти сепаратистів Еритреї. Не дивлячись на американську допомогу, ця війна не була вдалою для імператорської армії. Тільки через відсутність єдності у еритрейських повстанців, їх дії не закінчилися успіхами.

Так у 1970 р. ФНЕ розколовся на Повстанські визвольні сили Еритреї, Еритрейські визвольні сили та Народний фронт визволення Еритреї, який очолювали люди з марксистським переконаннями. Військові підрозділи цих угруповань базувалися на території Судану, але діяли терористичними шляхами і в Європі. Так 11 березня 1969 р. у Франкфурті був захоплений літак ефіопської державної авіакомпанії.

Згодом, стало зрозуміло, що перемогу у війні можна отримати лише об'єднавшись,

що і зробили представники трьох вищеназваних еритрейських угруповань у 1975 р., створив знов Фронт визволення Еритреї (ФВЕ) [10, с.412-413]. Слід відмітити, що дії еритрейських повстанців знаходили відгук в соціалістичних країнах, а Республіка Куба суттєво допомагала їм. Все це призвело до того, що дії еритрейців з кожним роком ставали все більш успішними. В значній мірі це пояснювалося також і внутрішнім станом в Ефіопії. Уряд Хайле Селасіє I - довів свою країну до тяжкої кризи. У 1972 р. стався голод, а в лютому 1974 р. повстала армія. 12 вересня 1974 р. імператор був скинутий військовими, які створили Координаційний комітет збройних сил (DERG) на чолі з генералом Аманом Андом.

Новий уряд здійснив низку термінових заходів щодо боротьби з сепаратизмом, надіславши до Еритреї мобілізовану 40-тисячну армію. Але 23 листопада 1974 р. Анд був застрелений групою заколотників на чолі генералом Тефері Беніі, полковником Антафу Абате і майором Менгісту Хайле Маріамом. Їх головною дією, як і у попередників було придушення сепаратизму в Еритреї. Однак досягти тут перемоги і вони не змогли. Повстанці, скориставшись заворушеннями в країні, оточили столицю Еритреї – м. Асмару, а також майже всю ефіопську армію.

Арабські країни, переважно Лівія, серйозно допомагали еритрейцям, які майже повністю встановили свій контроль над всією країною. Все це спонукало DERG звернутися на початку 1975 р. за допомогою до США та СРСР. І хоча ці країни і допомагали Ефіопії, цього було недостатньо. Тому уряд Беніі спробував у 1976 р. налагодити контакти з Османом Салехом Сабхе – авторитетним лідером ФВЕ.

Втім ситуацію ефіопо-еритрейської конфронтації, яка набувала риси напів дипломатичного врегулювання, сприятливого для обох сторін, кардинально змінив прихід до влади, в результаті «міні військового заколоту» 2 лютого 1977 р. полковника Менгісту Хайле Маріама. Він різко змінив курс країни, оголосив побудову соціалізму та відмовившись в травні 1977 р. від американської військової допомоги, одночасно активізувавши бойові дії на просторах Еритреї.

Тепер Ефіопія ставала союзником СРСР на Африканському Розі, тим паче що вже була інформація про налагодження контактів з Заходом з боку уряду Сомалі. Тому збереження територіальної єдності Ефіопії для СРСР ставало головною метою, якій змушена була скористатися проти своєї волі й Куба [1, с.226-227].

Але все ж такі спроби врегулювати конфлікт між Ефіопією та Сомалі, що з 1975 р. вступав в свою нову фазу, коли був створений Фронт визволення Східного Сомалі, що розпочав партизанську війну в Огадені, були. Так в березні 1977 р. Фідель Кастро зустрівся в Адені з Барре та Маріамом, але переконати їх припинити конфлікт та об'єднатися не зміг. Уряд Сіада Барре, вирішивши, що міць сомалійської армії достатня, зробив ставку на війну, яка розпочалася влітку 1977 р.

В значній мірі цьому рішення сомалійського лідера сприяло і те, що згідно американських даних, 75% ефіопської армії з початку 1977 р. були задіяні в боях з еритрейськими повстанцями. Перекидання навіть половини цієї армії в Огаден, була вкрай складною задачею. Саме тому, Сіад Барре вирішив ризикнути і 23 липня 1977 р. оголосив Огаден частиною Сомалі, одночасно віддавши наказ своїй армії повністю захопити цю ефіопську провінцію. Наступного дня сомалійські війська переткнули кордон з Ефіопією, розпочав повномасштабну війну з оголошеною соціалістичною Республікою Ефіопія.

Таким чином, в перший період розвитку конфлікту на Африканському Розі, виявилось дві його складові. По-перше, це протистояння між Ефіопією та Сомалі за Огаден. По-друге, це сепаратистський для Ефіопії рух в Еритреї.

Що стосується першої складової конфлікту, то причинами його було намагання уряду Сомалі об'єднати в єдиній державі всі землі з сомалійським населенням, в тому числі й Огаден. Військовим шляхом у 1960-1977 рр. зробити це було не можливо, оскільки жодна зі сторін не мала суттєвої переваги над своїм супротивником. Більше того, у 1974-1977 рр., завдяки політичним змінам в Ефіопії, Огаденську кризу намагався вирішити СРСР за допомогою Куби на тлі об'єднання двох країн на основі ідей соціалізму, але не вдало, через непримиримість позицій лідерів Сомалі та Ефіопії.

Еритрейське ж питання для Ефіопії було стратегічним. Зберегти вихід до моря – це завдання № 1 для усіх ефіопських режимів. Але у військовому плані на 1977 р. еритрейці, подолавши свої політичні розбіжності, майже досягли перемоги, тим більше, що вони отримували величезну допомогу з боку арабських та деяких соціалістичних країн. Однак політичні зміни в Ефіопії та переорієнтація її на СРСР вирішили долю Еритреї в той час, оскільки збереження єдиної Ефіопії було вигідно в першу чергу Радянському Союзу. Не маючи чисельних військових баз за кордоном, але активно розвиваючи свій флот, який на початку 1970-х рр. вже став другим за потужністю в світі після ВМС США, єдиним шляхом для офіційної Москви надавати пряму і постійну допомогу своїм сателітам залишалося саме море. Виключно тому, при будь якому розвитку подій, союзна СРСР Ефіопія повинна була залишатися державою з виходом до моря, завдяки чому на просоціалістичний рух борців за незалежність Еритреї можна було заплющити очі.

Список використаних джерел

1. Белфор С. Фідель Кастро. Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. 294 с.
2. Вобликов Д. Эфиопия в борьбе за сохранение независимости (1860-1960). М.: Наука, 1961. 336 с.
3. Вожди и тираны XX века / под редакцией Р. Н. Гришко. Минск: Современный литератор, 1997. 237 с.
4. Войны второй половины XX века / под редакцией А. Н. Гордиенко. Минск: Литература, 1998. 542 с.
5. Географический энциклопедический словарь / под редакцией А. Ф. Трешникова. М.: Советская энциклопедия, 1989. 591 с.
6. История Второй мировой войны 1939-1945 гг. / под редакцией Н. В. Огаркова. Т.2. М., 1975. 479 с.
7. Манойлин В. И. Базирование ВМФ СССР. М., 2004. 256 с.
8. Новейшая история арабских стран Африки / под редакцией А. А. Громыко. М.: Наука, 1990. 346 с.
9. Finkelstein L.S. Somaliland under Italian administration: a case study in United Nations trusteeship New York: Woodrow Wilson Foundation, 1955. 54 p.
10. Lewinski M. Konflikt na wybrzeżu morza Czerwonego – Eritrea 1961-1993 // Zarys dzieł Afriki i Azji 1869-1996. Historia konfliktów. Praca zbiorowa pod redakcją irawkowa Anjea Bartnickiego. Warszawa: Wiedza, 1996. S.409-422

11. "Trade Registers". Armstrade.sipri.org. [Elektronnyi resurs]. Rezhim dostupa: http://armstrade.sipri.org/armstrade/page/trade_register.php

References

1. Belfor S. Fydel Kastro. Rostov-na-Donu: Fenyks, 1997. 294 s.
2. Voblykov D. Эфиопия в борьбе за сохранение независимости (1860-1960). М.: Наука, 1961. 336 s.
3. Vozhdy u tyragany XX veka / pod redaktsyei R. N. Hryshko. Mynsk: Sovremennyy lyterator, 1997. 237 s.
4. Voyny vtoroi polovyny XX veka / pod redaktsyei A. N. Hordyenko. Mynsk: Lyteratura, 1998. 542 s.
5. Neohrafycheskyi entsyklopedycheskyi slovar / pod redaktsyei A. F. Trëshnykova. М.: Sovetskaia entsyklopedyia, 1989. 591 s.
6. Ystoriya Vtoroi myrovoi voyny 1939-1945 hh. / pod redaktsyei N. V. Oharkova. Т.2. М., 1975. 479 s.
7. Manoilyn V. Y. Bazyrovanye VMF SSSR. М., 2004. 256 s.
8. Noveishaia ystoriya arabskykh stran Afryky / pod redaktsyei A. A. Hromuko. М.: Nauka, 1990. 346 s.

Андрей Поспелов. Первый период двойного межгосударственного вооруженного конфликта на Африканском роге (1960-1977 гг.)

Статья посвящена первому периоду межгосударственного вооруженного конфликта на Африканском Роге. Раскрываются события 1960-1977 гг. в двух конфликтных зонах. С одной стороны наращения и проявления межгосударственной военно-политической конфронтации между Эфиопией и Республикой Сомали, а с другой - анализируются аспекты появления внутргосударственного вооруженного конфликта в самой Эфиопии, связанного с эритрейским вопросом. Отмечается, что провинция Эфиопской империи, а с 1974 г. Республики Эритрея, де-факто была не столько внутренней структурой указанного государства, сколько полулегальной государством, боролась за свою независимость. Процесс этот был спровоцирован в 1945-1959 гг. Великобританией, Италией и ООН, примером создания единой Республики Сомали и попытки иметь в качестве союзника западных стран (а с 1974 г. – социалистических) морскую державу Эфиопию, реально создали комплекс двойного межгосударственного конфликта в этом регионе Восточной Африки.

Ключевые слова: межгосударственный вооруженный конфликт, сепаратизм, вооруженные столкновения, агрессия, деколонизация, международные институты.

Andrii Pospelov. The first period of double interstate military conflict on the African horn (1960-1977)

The article is devoted to the first period of the interstate military conflict in the Horn of Africa. The events of 1960-1977 are revealed. In two conflict zones. On the one hand, the buildup and manifestation of an interstate military-political confrontation between Ethiopia and the Republic of Somalia, and on the other hand, aspects of the emergence of an intrastate military conflict in Ethiopia itself related to the Eritrean issue are analyzed. Moreover, it is noted that the province of the Ethiopian Empire, and since 1974 the Republic of Eritrea, de facto was not so much an internal structure of the indicated state as a semi-legal state, fought for its independence.

This process was provoked in 1945-1959. Great Britain, Italy and the UN. These world players created a situation of the unification of British and Italian Somalia into a single state - the Republic of Somalia, depriving it after the creation of those territories that were inhabited by related tribes. Thus, Western countries pushed Somalia to search for ways to unite with the territories of Ogaden and Kenya exclusively by military means. And Somalia, which was experiencing the shortcomings of all Somalia, was forced to seek a partner who would provide official Mogadishu with the means of warfare, against the background of constant help not to her, but exclusively to neighboring Ethiopia. That is why the Republic of Somalia has become an exclusively Soviet ally since the late 1960s.

An example of the creation of a single Republic of Somalia and an attempt to have Western countries as an ally, and after 1974 the countries of socialism, the maritime power of Ethiopia, actually created a complex of double interstate conflict in this region of East Africa. It was in him that the status of Somalia as a country without related territories and Eritrea as the usual province of Ethiopia was fixed, which did not suit their peoples and leaders.

Key words: interstate military conflict, separatism, armed clashes, aggression, decolonization, international institutions.